

כח הרצון לקדש שם שמים

כתוב במדרש רבה (כג, ט) על הפסוק בפרשת השבוע "כי אתם באים אל הארץ והורשתם את כל יושבי הארץ מפניכם". צריך קודם כל להוריש את כל יושבי הארץ הרשעים שעובדים עבודה זרה.

אומר המדרש: זה שאמר הכתוב (איוב לה, יא) "מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמו". הקב"ה מלמד אותנו מהבהמות ומחכים אותנו מהעופות. מלפנו - מלפון 'אלף בינה'.

אמר להם הקב"ה למדו מפרו של אליהו. שבשעה שאמר אליהו לעובדי הבעל 'בחרו לכם הפר האחד ועשו ראשונה כי אתם הרבים', נת קבצו ארבע מאות וחמשים נביאי הבעל וארבע מאות וחמשים נביאי האשרה ולא יכלו לזוז את רגליו מן הארץ. 900 אנשים! ולא היה להם תורה מתשת... הם היו גברתנים וכולם יחד לא הצליחו להזיז את רגליו מן הארץ!

מה עשה אליהו? אמר להם בחרו שני פרים תאומים מאם אחת הגדלים על מרעה אחד והטילו עליהם גורלות אחד לה' ואחד לשם הבעל, ובחרו לכם הפר האחד. וכך עשו. ופרו של אליהו - מיד נמשך אחריו, והפר שעלה לשם הבעל - נתקבצו כל נביאי הבעל ונביאי האשרה ולא יכלו לזוז את רגלו, עד שפתח אליהו ואמר לו, "לך עמהם!"

השיב הפר ואמר לו לעיני כל העם: אני וחברי יצאנו מבטן אחת, מפרה אחת, וגדלנו במרעה אחד, והוא - עלה בחלקו של מקום ושמו של הקדוש ברוך הוא מתקדש עליו, ואני עליתי בחלק הבעל להכעיס את בוראי! (יש כמה פעמים שהבעלי חיים דברו).

אמר לו אליהו: פר, פר, אל תירא! לך עמהם ואל ימצאו עליה. שכשם ששמו של הקדוש ברוך הוא מתקדש על אותו שעמי - כך מתקדש עליך. שעליו תרד אש ועליך לא תרד אש.

אמר לו: וכך אתה מייעצני?!... שבועה איני זו מכאן עד שתמסרני בידם. אתה רוצה - קח אותי. אני לא הולך לבד!... שנאמר, ויקחו את הפר אשר נתן להם, ומי נתן להם? אליהו. לכך כתיב מלפנו מבהמות ארץ. ואח"כ ממשך המדרש, "ומעוף השמים יחכמו" - אמר הקב"ה, למדו מן העורבים שהיו מכלכלין את אליהו, ומחיכין היו מביאין לו לחם ובשר בבוקר ולחם ובשר בערב? משלחנו של יהושפט, ולא היו רוצים אותם עורבים ליכנס בביתו של רשע אחאב להוציא משלחנו כלום בשביל אותו צדיק - מפני שהיה בביתו עבודה זרה.

רואים שלהיכנס לבית של רשע - זה פחד! אפילו העורבים מפחדים מזה!

תעשה מה שאתה יכול

הפר לא רצה ללכת עם נביאי הבעל, אם אתה רוצה - קח אותו. ונשאלת השאלה: וכך שואל המשגיח רבי משה שוואב (המשגיח של גייטסהד) בספרו "מערכי לב", מאיפה הפר לקח כאלו כוחות אדירים לעמוד מול תשע מאות אנשים גברתנים שמזיזים אותו בכל כחם והוא מצליח להישאר יצוק על מקומו? מאיפה הוא לקח את זה?... וכי הוא היה פר עם כזו עוצמה, מהיכן שאב את הכוחות האלו?

ומביא על זה שכשילמד אצל רבי אלחנן וסרמן זיע"א אמר פ"א, לפעמים אדם חושב לעצמו איך אני יכול להגיע להיות אדם גדול, ענק... איך?? זה רק ליחידי סגולה! אומר ר' אלחנן, אתה טועה! **הקב"ה רוצה את השכל שלך ואת הכוחות שלך בדיוק כמו שאתה! הוא לא מבקש ממך שום דבר שאתה לא יכול, ומשם תגיע.**

ידוע שר' נפתלי מאמסטרדם אמר פעם לרבי ישראל סלנטר, אם יהיה לי את הלב של היסושי"ע, ואת הכישרון של השאגת אריה, ואת החשבון של התומים יכלתי להיות אדם גדול. אמר לו רבי ישראל: נפתלי, נפתלי! הקב"ה רוצה את הראש של נפתלי ואת הלב של נפתלי ואת החשבון של נפתלי, בדיוק כמו שאתה - כך הוא רוצה.

וזה מה שכותב ר' משה שוואב בשם ר' אלחנן, **הקדוש ברוך הוא רוצה**

כל אדם נכחו להשתנות

אנחנו נמצאים היום ביום הזיכרון של גדול ראשי הישיבות בדור האחרון, הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל, ומחר יום הזיכרון של גדול הפוסקים בדור האחרון מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל.

כשאנחנו מדברים על שניהם, זה מעורר בנו תחושה של 'לועג לרש'... מספרים על ר' שמואל, על הרב אלישיב, מה זה נוגע אלי... אותו הדבר יש לנו גם כן בחודש חשוון, כאשר היארציט של מרן החזו"א ומרן הרב שך סמוכים זה לזה ומספרים על שניהם כידוע... הרי זה לועג לרש! מה אתה מראה לי? שאני עוד יותר קטן ממה שחשבתי... וכי זו המטרה?! מה זה נוגע אלי...!

כאשר מרן הרה"י נפטר, שלחו מיישיבת 'אמרי משה' בירושלים קונטרס עם כמה שאלות למרן שה"ת הגר"ח קנייבסקי שליט"א. אחת השאלות היתה, מה כל כך הרבה מרבים לספר סיפורי גדלות ומופת על מרן הרב שטיינמן, הרי הוא היה מלאך!... זה כמו שיספרו שיש מלאך גבריאל ומלאך מיכאל, ומלאך נוסף שנקרא 'הרב שטיינמן' וכפי שכותב החזו"א באגרותיו, "אבל באמת הוא מלאך הדר עם בני תמותה", אז יש מלאכים גדולים שגרים עם בני תמותה, אבל מה זה נוגע אלינו?... אנחנו לא מלאכים.

השיב להם הגר"ח"ק, כל אחד יכול להיות מלאך!

ובא נדבר קצת למושגים שלנו: אחד אומר לי, אני כל כך רוצה להתאבל על ירושלים, אבל אני לא מרגיש... אני כל כך רוצה לבכות, מה אני יעשה שלא יוצא לי דמעות...!

ואנחנו שואלים: מי זה ה'אני' הזה שלא מרגיש? מה אתה מתכוון כשאתה אומר אני לא מרגיש? ברחוב יש כזה דבר, שאומרים: זה אני. כך נולדתי. יש אחד חכם ואחד טיפש, ככה אני וזהו. אין מה להשתנות.

סיפרנו פעם, שהיה אחד שלמד בפוניבז' שנכנס בצעירותו, (בערך בגיל 16) למשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין, והמשגיח אמר לו אתה צריך להיות יותר חכם ויותר פיקח... נפגע הבחור [שהיה בעל כישרון] ואמר למשגיח לך לבורא שבראני. אם יש לכם טענות שאני לא מספיק חכם, יש בורא עולם וכך הוא ברא אותי. (וכמו שהגמ' מספרת על האדם המכוער שכך אמר לר"א ב"ר שמעון).

אמר לו רבי יחזקאל: זה שאתה לא בר דעת - כבר ידעתי מזמן, אבל שאתה כזה רחוק מזה - זה עוד לא ידעתי... הרי למה אתה מתפלל ג' פעמים ביום וחננו מאתך דעה בינה והשכל, במקום זה תברך ברוך שעשני טיפש!... וכי אתה צריך להישאר טיפש כמו שנולדת! גם אם זה נכון שכך נבראת, אבל הקב"ה ברא אותך בשביל שתשתנה ותגדל ותהיה אחרת, ועל זה אתה מתפלל! ושוב מי זה ה'אני' הזה??

סיפר לי הגאון ר' דוד אפשטיין שליט"א שהיה לו חברותא שלמד ביקול תורה, והוא סיפר לו שכשהם למדו בישיבה היה מתפלל עליהם ראש הישיבה הגרש"ז אויערבאך, נו... כזה גמרא אתם לא יודעים!... כזה "קצות" אתם לא יודעים!... ושאל פ"א את הגרש"ז, מה הראש ישיבה רוצה מאתנו?... מאיפה נספיק לדעת כל כך הרבה? ר' שלמה זלמן לא ענה לו, היה לידו ספר גדול עטוף עם גומיה שהוא קנה מתנה לבר מצוה. הוא שיחק עם הספר כלאחר יד... והסיר את הגומיה מן העטיפה והניחה על השולחן. ולפתע, הוא פנה לבחור שישב לידו בהצביעו על הגומיה, מה זה העיגול הקטן הזה?... ענה הבחור, הרה"י, זה גומיה!

אני לא מבין אמר הרה"י, היא כזו קטנה! שמת לב מאיפה לקחת אותה?! מכזה ספר גדול, איך עיגול כזה קטן מצליח להגיע לגודל של כזה ספר גדול!... תמה הבחור: הראש ישיבה צוחק!... גומיה נמתחת! יפה! אמר לו הגרש"ז, גם הזמן נמתח. אם אתה רוצה הוא גומיה קטנה, ואם אתה רוצה אז זה עטף ספר גדול!...

אותך עם הכוחות שלך ועם היכולת שלך, אתה התאמץ עם זה לעשות את כל מה שאתה יכול. ואחרי שכן אדם עושה את מה שהוא יכול בכוחות שלו - נפרצים בפניו גבולי הכוחות הגופניים והכשרוניים, ואי אפשר לשער עד היכן הוא יכול להגיע! (כלשונו שם).

עם הכח שלך והמח שלך תתמסר ותשקיע עם כל החשק והמסירות, ופתאום ייפתח לפניך עולם אחר שבכלל לא הכרת... לא ידעתי שאני מסוגל להגיע לכאלו דברים... זה לא אני!...

חז"ל אומרים בשיר השירים הביאני המלך חדריו, חדר לפנים מחדר, פנים לפנים מפנים. וניקח דוגמא פשוטה: אחד הוזמן ליכנס למלך. הוא נכנס לארמון לתוך חדר גדול יפה ומואר, והוא רואה שם איזה דלת, הוא רוצה להישאר שמה, הוא בטוח שעוד מעט המלך מגיע...

כחלוף חצי שעה, אומרים לו, נו, כעת תיכנס למלך!... ואז פותחים לו את הדלת והוא רואה איזה אולם שהוא בכלל לא מכיר... ענק פי חמש, ויפה פי מאה!...

הביאני המלך חדריו - נכון. אתה זה אתה, וכרגע אתה נמצא רק בחדר החיצוני, הביאני המלך חדריו, לפתע אתה רואה עוד חדר, וחדר לפנים מחדר, ואתה עולה ועולה ועולה... רק תיכנס לחדר הראשון, תשקיע בכוחות שלך, ותגלה שיש בך כוחות שבכלל לא הכרת!!!

הפר, עם כח הרצון שלו, אמנם הקב"ה עזר לו בכוחות אל טבעיים אבל את זה הוא עשה עם כח הרצון שלו לקדש שם שמים, הוא עשה מה שהוא יכול.

תאמין בכוחות שלך!

וממשיך המשגיח רבי משה שווב זצ"ל, כתוב במדרש האחרון בפרשת בהעלתך (טו, כה) וירדתי ודברתי עמך שם, להודיעך שיום מינוי הזקנים היה חביב לפני הקב"ה כיום מתן תורה וכו'. למה הדבר דומה? למלך שהיה לו פרדס ושכר לתוכו שומר, ונתן לו שכר שמירה, (כמו שמלך נותן) ולאחר זמן, אמר לו השומר - איני יכול לשמרו כולו לבדי, אלא הבא עוד אחרים שישמרו עמי. אמר לו המלך אם אתה רוצה עוד אחרים - בבקשה... אבל את שכרם יתנו מהמשכורת שלך... זה כסף שנותנים למי ששומר על כל הפרדס. אני רציתי שכל הכסף יגיע אליך, אבל אם אתה רוצה עוד אחרים שיעזרו לך, אז זה יתחלק בין כולכם.

כך אמר לו הקב"ה למשה כשאמר לא אוכל אנוכי לבדי לשאת, אמר לו הקב"ה: אני נתתי בך רוח ודעת לפרנס את בניי, ולא הייתי מבקש אחר, כדי שתתייחד אתה באותה גדולה, דהיינו בכוונה לא נתתי לך עוד מישהו, כדי שאתה תקבל את כל הגדולה, ואתה מבקש אחר? תדע שמשלי אינן נוטלין כלום, אלא ואצלתי מן הרוח אשר עליך. אני לא נותן, אלא תן אתה משלך.

מדובר פה על משה רבינו!!! ומשה רבינו לא האמין בכוחות שלו, לא אוכל אנוכי לבדי וכו' כי כבוד הוא ממני. אומר לו הקב"ה: נתתי לך כוחות ואתה כן יכול לעמוד בזה, ועשיתי אותך לבדך כדי שתוכל לקבל את כל השכר. כעת, שאתה רוצה עוד זקנים, ואצלתי מן הרוח אשר עליך. זה יתחלק בין כולם. (והמדרש ממשך ואעפ"כ לא חסר משה כלום, הוא לא הפסיד מזה.)

אדם לא מאמין לאן הוא יכול להגיע כי האדם רואה את עצמו כמות שהוא. אבל אתה עדיין בחדר החיצוני, עוד לא נכנסת בכלל לחדר הפנימי. חדר לפנים מחדר לפנים מפנים... אתה יודע לאיזה עולם ענק אתה יכול להגיע!...

המשגיח של ליקווד רבי נתן ווכטפויגל זצ"ל, היה רגיל להביא בשם ר' ירוחם, שכתוב בהפטרה של פרשת מטות (השנה קראנו את זה בפניחוס, כי זה מגי' דפורענותא) שירמיהו אומר לקב"ה, "אהה ה' אלוקים הנה לא ידעתי דבר, כי נער אנוכי". ויאמר ה' אלי, אל תאמר נער אנוכי!!! כי על כל אשר אשלחך - תלך, ואת כל אשר אצווך תדבר, אל תירא מפניהם כי אתך אני להצילך נאם ה'". אל תפחד!! אני יהיה עמך להציל אותך.

אל תאמר נער אנוכי. כמה גדולי עולם נאבדו לנו, כמה חכמי לב חסרים לנו, רק בגלל הפסוק הזה של 'אל תאמר נער אנוכי'. אדם לא מאמין שהוא יכול להגיע כל כך הרבה, הוא לא מאמין בכוחות שלו! אז ממילא הוא לא מתאמץ בכיוון הזה, הוא מפסיד.

שיגעון ליהנות מזבל ולכלוך...

מצד אחד - גומיה נמתחת. ראינו איך בן אדם יכול להעפיל ולהיות ענק שבענקים. **מצד שני** - אנחנו שונים מגומיה... שמאידך אדם יכול להקטין

את עצמו יותר ממה שהוא באמת, ואת זה גומיה לא יכולה, וכמו שכתוב בהפטרה של מסעי, 'וילכו אחרי ההבל - ויהבלו!!!' אדם שהולך אחרי ההבל - הוא נהיה חתיכת הבל!!! ויהבלו...

הגאון ר' ברוך מרדכי אזרחי שליט"א בספרו ברכת מרדכי תמה, שאדם בר דעת יסביר לי מה זה משחק "כדורגל"... מאות אל פים ברחבי העולם, ויש משחקים מסויימים שיש בהם מליונים! אנשים מתים על זה, צועקים, צווחים... על מה??? הרי מה זה בדיוק משחק כדורגל, אין בזה שום גבורה ושום דבר הגיוני! (הג"ר שלום שבדרון היה מגחך, למה צריך כדור?... שיקחו סמרטוט ויזרקו, ויבעטו...) אין לזה שום הסבר אומר ר' ברוך מרדכי, דבר אחד: וילכו אחרי ההבל - ויהבלו. זה לא דבר נורמלי ולא דבר טבעי, ויש כ"כ הרבה אנשים בעולם שהם משוגעים לדבר... שיגעון עולמי, מוכנים לבזבז על זה מליונים. אין לזה תשובות אחרות. היית בן אדם ונהיית הבל.

היה פעם בחור שבא אל מרן ראש הישיבה ואמר לו זה אני מה אני יכול לעשות, אמר לו הרה"י, אני רוצה שתבין דבר אחד... תראה ממה אתה נהנה, תראה איך שאתה נהנה מלכלוך...

ישנם אנשים ולפעמים גם אנשים מכובדים, שבאים לפח זבל הגדול ומחטטים שם עד שהם מוצאים כמה פירות רקובים והם מאושרים מזה. זה מחלה ידועה, מחלה מוכרת... מה איכפת לך? הוא נהנה מזה! אם נותנים לו דבר טרי ונקי, הוא לא רוצה!!!... הוא רוצה רק את מה שהוא אוסף לבד מהזבל.

אומר הרה"י, תבין אתה חולני וצריך רפואה! נכון, אתה נהנה. אבל תבין שאתה נהנה מזבל! אל תגיד זה אני. זה מחלת נפש! אז צריך ללכת למי שיודע את הרפואות האלו, אבל איך אתה נרגע וכביכול מצדיק את עצמך - מה אני יכול לעשות? זה אני!... מה זה זה אני, זה בכלל לא בן אדם! תבין שאתה חולה ואתה צריך רפואה, ואז יהיה עם מי לדבר, ויעזור לך בזה.

להתעורר על חורבן בית המקדש

המסילת ישרים הידוע (פרק י"ט) כותב בנוגע לאבילות: "ואם יאמר אדם מי אני ומה אני ספון (חשוב) שאתפלל על הגלות ועל ירושלים, המפני תפילתי יכונסו הגליות ותצמח הישועה! תשובתו בצדו: כאותה ששינו בסנהדרין (לו, א) 'לפיכך נברא אדם יחידי כדי שכל אחד יאמר בשבילי נברא העולם!' דבר נוסף: וכבר נחת רוח הוא לפניו יתברך שיהיו בניו מבקשים ומתפללים על זאת, ואף שלא תעשה בקשתם מפני שלא הגיע הזמן, או מאיזה טעם שיהיה, הנה הם עשו את שלהם והקב"ה שמח בזה".

התשובה הראשונה: כן! בשבילי נברא העולם! שאלת מי אני ומה אני... כן, בן! באמת יכול להיות שהתפילות שלך יעזרו, אתה באמת כזה אדם גדול! וכל אחד יכול, כל יהודי. כתוב על יפתח הגלעדי שהוא היה בן אשה זונה, גירשו אותו כולם, ולבסוף הוא הביא את התשועה הגדולה ליהודים.

אם תאמר מי אני, מה אני? איזה שאלות אלו... אף אדם לא יודע למה הוא יכול להגיע, ואף אחד לא יודע לאן הוא יכול להעפיל. ותובעים אותך על זה! בשבילי נברא העולם, למה אתה לא מתאבל על ירושלים!!! אתה כן יכול! תעשה קודם כל את מה שאתה יכול.

אמר לי אחיו של הגאון ר' זאב פֶּהַן שליט"א, הם באים מהולנד, ונוהגים כמנהגי הַיִּקִּים. והוא אמר, שאצל היקים בשלשת השבועות כל פעם שמזכירים את ירושלים בתפילה, כמו ברכות 'ולירושלים עירך', ו'את צמח דוד', ובני ציון וכדו', אז מנגנים את זה בניגון של איכה. בונה ירושלים ה' - בניגון של איכה.

לפחות לעשות משהו... רבי אליהו לאפיאן כותב, שבעבר כולם נהגו לומר תיקון חצות בצהריים. לפחות תגיד את פרק קלז על נהרות בבל, או את פרק עט, אלקים, באו גויים בנחלתך... טמאו את היכל קדשך, שמו את ירושלים לעיים... בא, תתחיל להתעורר משהו... איך אומר מרן הבן איש חי: "כי שמע ה' קול בכייה", גם אם אתה לא יכול לבכות, אבל לפחות קול בכי, לעשות קול של איכה... אבל תעשה משהו, תראה שאתה רוצה את זה, ואז הקב"ה יעזור לך!

יותר חזק, יותר עמוק!!!

יש דבר שאני מפחד להגיד אותו: אמר לי את זה הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל (אביו של הגאון רבי משה שפירא מירושלים), הוא היה מתלמידי

הגאון ר' יוסף לייב בלוך זצ"ל מטלו, ואמר לי את זה משמו של ר' יוסף לייב, (ופעם פגשתי את הגאון ר' פסח שטיין זצ"ל שהיה גאון עולם ובעל יסורים גדול ר"י טלו בארה"ב, ואמרתי לו שזה מפיח להגיד את זה, והוא אמר לי, אם ר' יוסף לייב אמר - אז אתה יכול להגיד את זה.)

כתוב בנביא יחזקאל (לז), שהקב"ה הוציא את יחזקאל והניחו בתוך בקעה מלאה עצמות והנה **רבות מאד** על פני הבקעה והנה **יבשות מאד**. ויאמר אלי בן אדם התחיינה העצמות האלה: הקב"ה שואל את יחזקאל, הם יחיו? ואומר - ה' אלוקים אתה ידעת. ויאמר אלי, הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם וכו' וכו' ונבאתי כאשר צויתני וכו', וראית, והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה - ורוח אין בהם. לא באה הרוח. אז אמר לו הקב"ה - הנבא אל הרוח הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח וכו'. והנבאתי כאשר צונית ותבא בהם הרוח ויחיו, ויעמדו על רגליהם חיל גדול מאד מאד.

והנה יש פה דבר קצת תמוה: הקב"ה שוב שואל את יחזקאל אם העצמות יחיו, למה שהוא ידע... ואח"כ הוא מתנבא ועדיין אין רוח, ובפעם השניה באה הרוח. מה ההסבר בזה? (ועוד כמה דיוקי לשון).

אמר רבי יוסף לייב: ברגש ובהתעוררות הקב"ה שאל את יחזקאל, יחזקאל! עם כח התורה שלך אתה יכול להחיות מתים או לא? [לא רק מת אחד... בקעה מלאה בעצמות הרבה מאד ויבשות מאד!] אמר לו יחזקאל, ה' אלוקים אתה ידעת.

אמר לו הקב"ה: אתה יכול!!! הנבא על העצמות. הולך יחזקאל ומתנבא, ורוח אין בהם... הוא חוזר לקב"ה, אמרת לי שאני יכול, אני מנסה ולא הולך לי... ויאמר אלי הנבא אל הרוח, הנבא בן אדם.

היה אומר ר' יוסף לייב: יחזקאל שטארקער!!! - יחזקאל יותר חזק, יחזקאל טיפר!!! - יחזקאל יותר עמוק! אתה יכול!!! תתאמץ יותר! ואז באה הרוח.

אנחנו יכולים! קצת יותר חזק, יותר עמוק...

ואמנם כתב המס"י שכ"א יכול בתפילתו לזכות להביא את הגאולה, אבל קשה להשריש את זה בלב, אך צריך לעת שגם כפשוטו אפשר להבין. יש מחשבה, שלכאורה היא נראית נכונה, כל גדולי עולם התפללו וכולם ביקשו, אך עדיין לא בא משיח, וכי כשאני יבא ויתפלל זה יעזור! אבל היא פשוט מופקעת מהיסוד, ומשתי סיבות, שכותב המב"י בבית אלוקים (שער התפילה פי"ז).

יש שני הבדלים: האחד, כשהגדולים בדורות שלפנינו ביקשו, הם ביקשו לקרב את הגאולה ביותר שנים ממה שעכשיו, באלף שנה, בארבע מאות, בשלש מאות, במאה... וזה בכלל דבר אחר, אך היום אתה מבקש רק על מעט שנים, זה אולי אפ"י עוד מעט...

דבר שני, התפילה שאנחנו מתפללים זה לא התחלה חדשה... אנחנו גומרים! אחרי שיש כבר כ"כ הרבה תפילות חסר רק עוד מעט תפילות כדי למלא את נאד הדמעות. תתן את הטיפה שלך - ובית המקדש ייבנה! אבל תתאמץ, תנסה, ופתאום תראה איך שאתה יכול. הנבא אל הרוח הנבא!!! ובית המקדש - זה הרבה הרבה יותר חי מאשר העצמות היבשות...

הגאון ר' חיים מואלוז'ין היה אומר, "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה", הרי גזירה על המת שישתכח מן הלב... אז עצם האבילות, עצם העובדה שאתה יכול להתאבל זה כבר **זוכה ורואה** בשמחתה, לא רק תזכה בעתיד, אלא כבר עכשיו אתה רואה שירושלים חיה!

אסור לזלזל בחלום של ילד יהודי

יש סיפור ידוע על רבי מאיר שפירא מלובלין שסיפר האדמו"ר משאץ (בבני ברק), ונספרו בקצרה, כשר' מאיר שפירא היה צעיר לימים, הוא למד יחד עם בניו הגדולים של האדמו"ר משאץ, (שזו היתה עיר הולדתו) בביהכ"ס שהיה להם כעין ישיבה, הוא היה ילד קטן מאד, והם היו מבוגרים ממנו.

וכדרכם של ילדים, הוא הוצרך למישהו קטן שידבר איתו. היתה לאדמו"ר בת קטנה, שהיא היתה דואגת להביא להם את האוכל בצהרים היא היתה בערך בגיל 6. (אמו של הג"ר משה הברשטאם זצ"ל).

ר' מאיר כבר בקטנותו התחיל לחלום על התכנית שכל עם ישראל ילמדו יחד את ה"דף היומיומי" ובצורה ממש מופלאה, שיהודים מכל קצווי עולם יפגשו ומיד יהיה נושא משותף לכולם "הדף היומיומי". והיא היתה קטנה

והוא סיפר לה ע"ז, ואמרה לו מאיר! חבל לבזבז את הזמן שלך על חלומות... אבא אומר שאתה כשרוני ויכול להצליח ולגדול, תפסיק לחלום! הוא שתק, אך כעבור זמן הרעיון שב והציף אותו, והוא לא יכל לכלוא את רגשותיו, ושוב סיפר את הרעיון שלו לבת האדמו"ר, והיא היתה מורידה את ההתלהבות שלו, וחוזר חלילה...

לאחר שנים, רבי מאיר נהיה ר' מאיר שפירא, והרעיון החל לכבוש את עולם התורה! פעם אחת, הוא נעמד באיזה מקום בתחנת רכבת, ופנה אליו אדמו"ר צעיר, ואמר לו, אני חתן של האדמו"ר משאץ, ואשתי בקשה למסור שהיא מאד שמחה לשמוע שאתה מצליח, והיא מברכת אותך.

שאל ר' מאיר, היא נמצאת פה ליד? אמר לו, כן. אתה מרשה לי לדבר איתה? כן, אבל תעמוד אתה לידינו, ביקש ר' מאיר. ר' מאיר השפיל את ראשו כלפי מטה [ר' מאיר היה מיוחד מאד בשמירה בענייני קדושה] ואמר לה: את זוכרת כשהיינו ילדים קטנים, את זוכרת מה שאני אמרתי ומה שענית לי? כן, השיבה הרבנית, אתה חלמת ואני אמרתי לך תפסיק לחלום. א"ל רבי מאיר אני רוצה לבקש ממך טובה: היום את מחנכת דגולה, ומגדלת דורות, "לעולם אל תלעגי לחלום של ילד יהודי"! את לא יודעת כמה רחוק ביכלתו להגיע... תארי לעצמך, אם אני הייתי ילד כמו כל הילדים, והייתי נבהל ממה שאת אומרת לי והייתי מפסיק את זה, מה עם ישראל היה מפסיד?...!

(קודם כל, היום יודעים ש"ס הרבה יהודים, דבר שני, זה גם לתועלת גשמית היום שידרשו מפרנס את האברכים שלומדים ש"ס... אל תלעגי לחלום של ילד יהודי. תני לו להגיע אף אחד לא יודע לאן הוא יכול להגיע, ואין אחד שלא יכול!)

וכמו שר' אלחנן אמר, **אפשר להגיע, וכל אחד יכול להגיע רחוק רחוק, אבל תעשה מה שאתה יכול.**

לא לגרום רפיון

כתוב בפרשה, כאשר באו בני גד ובני ראובן אל משה לבקש נחלה בעבר הירדן, כתוב: "ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן, האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה!! ולמה תניאון את לב בני ישראל מעבור אל הארץ אשר נתן להם ה'".

שאלו בסלבודקא: למה משה צריך להוסיף ולמה תניאון? הרי הוא כבר אמר להם שזה לא הוגן שכולם ילכו למלחמה ואתם תשאר פה, ומה משה בא להוסיף יותר?

אלא אמרו בסלבודקא שהטענה היא הרבה יותר גדולה: גם אם היתה לכם סיבה מוצדקת, אבל למה תניאון את לב בני ישראל!!! אתם מפסידים לאחרים! זה מחליש את אחרים, וגם אם אתם צודקים בזה אבל כשאתם גורמים לאחרים להיחלש - זה הרבה יותר גרוע.

וניקח דרך דוגמא ומשל לדבר על מה שאנחנו חוזרים תמיד, יש בחור שיותר נח לו ללמוד בלילה ולישון ביום, נניח שאתה צודק, נניח. אבל למה תניאון!!! לגרום רפיון לאחרים - זה הרבה יותר גרוע.

בעבר היה מקובל מאד בישיבות שכל בחור מסיים את הישיבה כשהוא יודע נשים נזיקין. בחור שלא ידע נשים נזיקין - זה היה בושה! ולמה היום זה נעלם? למה יכול להיות מושג של בחור טוב שאינו יודע נשים נזיקין? כי כולם אומרים, איך אפשר... איך אפשר... מאיפה יהיה לי זמן לדעת כ"כ הרבה, היום גם מתחננים מוקדם... איך אני יספיק?...!

ועל זה באה הצעקה, יחזקאל שטארקער!!! אתה יכול! תעשה מה שאתה יכול ותראה איך שתצליח ותגיע!

אמר לי הגרי"ס שליט"א (מראשי ישיבת בית מדרש עליון) הוא בא פעם למרן הרב שך, ואמר לו שהוא מוסר שיעורים, וברוך ה' ההשקפה מניבה פירות והוא רואה הצלחה, אבל אין לו זמן לחזור על הלימוד. אמר לו הרב שך, זה לא טוב! בלי חזרה - לא יישאר לך... צריך לגנוב זמן, אתה חייב שיהי לך זמן לחזרות. (וזה עוד למגיד שיעור!) בלי זה - לא נשאר כלום.

כעת ב"ה מגיע השבוע האחרון, ורבותינו ראשי הישיבה תיקנו לעשות 'חזרות' בצורה כל כך יפה ומיוחדת מחמישי אחה"צ, יש בס"ה שבוע ושתי שבתות. **שתי שבתות שנוחלין את יש נוחלין!!!**

בואו לגדול! למה לא מאמינים שאפשר לדעת נשים נזיקין?...! תעשו מה שאתם יכולים! שבוע של אש ושל התמדה לא פוסקת. כל אחד ללא יוצא מן הכלל, אין אחד שלא יכול! וזה הפתח לעלות ולגדול.

לבקש את בית המקדש

חז"ל אומרים, ציון דורש ומבקש אין לה, מכלל דבעי דרישה. כתוב בשמואל (ב' כד, טו) "ויתן ה' דבר בישראל מהבוקר ועד עת מועד, וימת מן העם מדן ועד באר שבע - שבעים אלף איש!" שבעים אלף איש מתו!!! על מה?!! כתוב בילקוט שמעוני (על המקום) כל אותם אוכלוסין שנפלו, על ידי שלא תבעו את בנין בית המקדש!!! והלא דברים קל וחומר: ומה אלו שלא ראו את בית המקדש כך, אנו על אחת כמה וכמה, לכך התקינו נביאים הראשונים שיהיו ישראל מתפללין בכל יום שלשה פעמים, אנה השב שכינתך לציון.

אמר על זה המשגיח הגה"צ ר' משה שוואב זצ"ל: על מה הם נתבעו, הרי עדיין לא נבנה ביהמ"ק בימיהם... אלא מה תבעו אותם! למה לא ביקשתם להתרוםם יותר, למה הסתפקתם במה שיש לכם? הם עוד לא ידעו מה זה בית המקדש, והם עוד לא ידעו מהי השראת השכינה ולאן בן אדם יכול להגיע, אבל תבעו אותם למה לא בקשתם לעלות ולהתרומם עוד יותר ועוד יותר ואז היו בונים לכם את בית המקדש, שזה באמת מה שמרומם.

איפה היש לו מנה רוצה מאתיים? - אומרים בשם ר' ברוך בער, שיש לו מנה רוצה מאתיים זה מוכרח להיות רק ברוחניות, כי בגשמיות - כשהיה לו מנה הוא ראה שזה כלום, אז מה העניין לבקש מאתיים... אבל ברוחניות, כשהיה לו מנה הוא ראה שזה שווה, או: כעת הוא רוצה מאתיים. ובגלל שלא ראו זאת אצלם והם לא תבעו את בית המקדש לכן כולם מתו. אנחנו שכבר יודעים מה זה בית המקדש, לאן זה מעלה ומרומם - על אחת כמה וכמה.

ידוע שהעבי"ץ כותב בסידורו, **שכל הצרות שעם ישראל עובר זה בגלל שלא מתאבלים על ציון ולא מבקשים על בית המקדש.**

חסר לנו את השאיפה לגדלות

שאלו פעם את הגאון רבי מרדכי גיפטר זצ"ל, היה זה כאשר הוא הגיע פעם למשגיח של עטרת הגה"צ ר' חיים ואלקין, ור' מרדכי היה אמריקאי ואח"כ עלה לארץ, אז שאלו אותו, הרב היה בכותל המערבי וגם בקבר רחל, איפה הרב יותר התרגש?... אמר להם, בודאי בכותל המערבי, אין השוואה בכלל...

אמרו לו, זה משונה, כי כולם אומרים שהם מתרגשים יותר בקבר רחל... אמר להם ר' מרדכי, תבינו: כולם אומרים קבר רחל, בגלל שזה דבר מאד רגשי, ילד מרגיש אצל אמא אחרת... ועוד מוסיפים את דברי רבי חיים שמואלביץ שאמר, אמא, אני אומר לך תמשיכי לבכות!... אז מתרומם הרגש, אבל זה רגש נשים, זה לא דבר שכלי.

אבל כשאני בא ליד בית המקדש, אני נזכר לא במה שהיה בזמן בית המקדש, אלא במה שהיה בזמן שאני הייתי ילד... מה זה היה רבי שמעון שקוף, רבי ברוך בער, ר' אלחנן, ור' ירוחם, את השמות שמזכירים בסילודין! מה היה אז כל בחור ישיבה, לאן הם העפילו ולאן הם הגיעו?... ונספר: בשבע ברכות של אחד מבחירי עולם הישיבות מיד לאחר השואה, ישבו הגי"ר שמואל רוזובסקי, והגר"ח שמואלביץ זצ"ל. אז ר' שמואל אמר בדרשתו: ברוך ה', זכינו אחרי השואה הנוראה שכליתה כ"כ הרבה, ב"ה חזרו למה שהיה פעם, בני תורה עם כל ההתמדה ועמל התורה...

עלה אחריו רבי חיים שמואלביץ ואמר: רבי שמואל! תמחל לי... אבל זה לא נכון! אמנם יש מתמידים ויש בני עליה, אבל זה לא מה שהיה פעם, ואני יסביר: כשאני הייתי ילד - אמר ר' חיים, ההרגשות לא היו מלימוד או מעבודה רק מה שהאווירה נשבה בבית ובחוץ.

פעם אחת באתי הביתה, ואמא שלי ראתה אותי בוכה הרבה... היא שאלה אותי, חיימקיה, למה אתה בוכה? לא עניתי לה. והיא נבהלה, חיימקיה למה אתה בוכה? אמרתי לה, אמא! היום ראיתי את האיש הכי מסכן בעולם!... לאמא זה הצטייר שראיתי אדם בלי ידיים ובלו רגליים וכמעט בלי ראש... ומי יודע אם זה לא ישאיר צלקת בלב הילד, איפה

הוא נמצא? שאלה. אמרתי לה - הנה, מול הבית. תסתכלי בחלון. היא מסתכלת, ורואה אדם שלם ובריא שעובד שם בגג.

למה הוא מסכן? שאלה. אמא! מה את אומרת? אין לו פרנסה והוא צריך לעבוד יום שלם בלי ללמוד תורה!! יש מסכן גדול מזה?!... הוא המסכן הכי גדול בעולם. סיים ר' חיים: ואתם מבינים לבד שזה לא שלימדו אותי או שאמרו לי את זה, אלא זה ההרגשה שהיתה פעם! שהמסכן הכי גדול זה אחד שחייב לעבוד ולא ללמוד תורה כל היום.

מה חסר לנו היום? את השאיפה לגדלות!

אמר רבי מרדכי גיפטר: כשאני בא לכותל המערבי, אני נזכר מה היה בדור הקודם, איזו אוירה של לימוד, ולאיזה עמקים הגיעו! לאיזה גדלות הגיעו! וכמה שנים עברו בסך הכל! שלשים, שנה... ואני יודע שהכל בגלל שבית המקדש חרב, אז אני מתרגש ובוכה!

למה אנחנו לא בוכים? כי אין לנו את השאיפה לגדלות. לא חסר לי שאין ר' ברוך בער, ולא חסר לי שאין רבי שמעון, ואני מסתדר עם מי שיש... על משכבי בלילות ביקשתי את שאהבה נפשי... מה אתה חושב בלילה כשאתה הולך לישון? אתה שאהבה נפשי, אני רוצה לדעת בבא בתרא! את יש נוחלין! את מי שמת. [דרך אגב, ללמוד 'מי שמת' זה סגולה לאריכות ימים.]

האם יש לי שאיפה באמת להיות אדם גדול?! אני בוכה על זה בלילה!... האם אני בוכה על זה שאני לא יודע נשים נזיקין?! והרי הכל בגלל שאין לנו את בית המקדש, ונרגיש צער נבכה ע"ז אלא שאין לנו את השאיפה לגדלות, וממילא לא חסר לי כלום ולכן לא בוכים. אחד שכל השאיפה שלו זה בסך הכל לדעת פה ושם כמה דפים בגמרא, ולצאת עם הרגשה טובה שהוא למד... הוא מסכן!

אבל אחד שחושב על להיות אדם גדול, ויודע שבגלל שאין בית המקדש צריך לעבוד כל כך קשה... הרי כשהיה בית המקדש הכל יהיה אחרת! כל החכמה תהיה לאין ערוך ולאין שיעור! כמים לים מכסים. אז מה הפלא שהוא יבכה?! בודאי שהוא יבכה, ועוד איך שהוא יבכה!!!

טיפה לחשוב, טיפה להתבונן, כמה אפשר להגיע... אל תאמר נער אנוכי! תחשוב קצת לפרוץ מסגרות, להיכנס לפנים מפנים, לחדרים הפנימיים... לאן אפשר להגיע ולאן אפשר להעפיל, למה אתה נשאר בצד???

אי אפשר להשאר אדיש!

דיברנו על שאלה מפורסמת: רש"י אומר למה נתנו לאומות העולם את בלעם? בשביל שלא יבואו אח"כ בטענות, אילו היה לנו נביא כמשה, היינו חוזרים למוטב, ולכן נתן להם ה' את בלעם, ונשאלת השאלה: הרי הם רצו נביא כמו משה! ומה יועיל להם אדם רשע כמו בלעם? זה כמו שיגידו ברחוב החילוני לקב"ה, אילו היה לנו את רבי יחזקאל לוינשטיין היינו חוזרים בתשובה, ויגיד להם הקב"ה נתתי לכם את בן גוריון!... ואמרנו את התירוץ המקובל שהכל תלוי במידות.

הגאון רבי דב לנדא שליט"א אמר תירוץ: הרי מה הם רצו? שיהיה להם גוי נביא. אם היה להם נביא בעל מידות טובות - אז כשהוא היה מקבל נבואה הוא מיד היה יתגיר! הרי הוא רואה נבואה, רואה בורא עולם... וכי הוא לא יתגיר?!... וברגע והוא התגיר אז הוא כבר לא גוי נביא. מה תרויחו?... לכן צריך לקחת אחד מושחת כבלעם שאפילו אחרי שהוא רואה נבואה הוא יכול להישאר גוי.

אנחנו רואים מה זה גדלות... שומעים לאן אפשר להגיע, גם בדור שלנו, מי שעמל ויגע וחוזר - הם מתרומם! איך אפשר להישאר אדיש?...

חייבים לעשות מעשה! וכשעושים מעשה - אומר ר' אלחנן נפרצים כל הגדרים ומגיעים אל הכל... אפשר להתאבל על ירושלים, אפשר לדעת את המסכת הנלמדת, ובהמשך הזמן גם לדעת ש"ס, לגדול ולהצליח!

מסיימים את מסעי ואת חומש במדבר, נצטרף יחד עם כל בית ישראל ונאחל לנו ולכל ישראל: חזק חזק ונתחזק!!!

לע"נ

מרת יוכבד

בת ר' אברהם אלשוונג ע"ה

נלב"ע ו' מנחם אב תשד"מ

תנצב"ה

לע"נ

הרב מנשה בן חנה אצלן ע"ה

נלב"ע ב' אב

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com